

20.12.2016 Skutki prawne ustawy dezubekizacyjnej przyjętej przez Sejm RP 16 grudnia 2016 r. przedstawiamy w opracowaniu Federacji Stowarzyszeń Służb Mundurowych oraz artykule mecenasa Romana Giertycha z portalu "the fad".

SKUTKI PRAWNE PRZYJĘTEJ PRZEZ SEJM RP ZMIANY USTAWY FUNKCJONARIUSZY POLICJI

O ZAOPATRZENIU EMERYTALNYM

1. 16 grudnia 2016 r. na 33. posiedzeniu, Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

2. Ustawa została przyjęta w wersji przedłożonej przez rząd RP. W toku prac sejmowych komisji administracji i spraw wewnętrznych oraz komisji polityki społecznej i rodziny (posiedzenia w dniach 13 grudnia oraz 15 grudnia 2016 r.), zgłoszonych zostało szereg poprawek.

Posel Marek Wójcik w imieniu Klubu Parlamentarnego Platformy Obywatelskiej zgłosił poprawki mające na celu - zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2010 r. dotyczącym tzw. pierwszej ustawy "dezubekizacyjnej" - zróżnicowanie statusu funkcjonariuszy wykonujących służbę wyłącznie do 1990 r. od funkcjonariuszy poddanych weryfikacji i kontynuujących służbę w III RP. Nadto w szeregu zgłoszonych przez posła poprawkach do art. 13 b, który zawiera rozbudowany (w stosunku do regulacji zawartej w ustawie z 2009 r.) katalog cywilnych i wojskowych instytucji i formacji - autor poprawek proponował wyłączenie spod regulacji byłych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej.

Wszystkie zgłoszone poprawki zostały negatywnie przegłosowane.

Połączone komisje przyjęły wyłącznie poprawki zgłoszone przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

3. Następstwa prawne przyjętej przez Sejm RP 16 grudnia 2016 r. zmiany ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji..., to przede wszystkim:

- znaczący wzrost liczby osób, których będą dotyczyły postanowienia ustawy (ustawa z 2009 r. według szacunku przedłożonego przez ZEI R MSW zmniejszyła świadczenia emerytalne ponad 23 tys. byłych funkcjonariuszy). Regulacja przyjęta przez Sejm 16 grudnia 2016 r. może obejmować swoimi konsekwencjami około **200 tys. osób** – cytata za opinią z 13 grudnia 2016 r. Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka – ustawa z 2009 r. w zasadzie nie dotyczyła byłych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej (za wyjątkiem osób zatrudnionych w Akademii Spraw Wewnętrznych), natomiast przyjęta w dniu 16 grudnia 2016 r. regulacja obejmuje swoimi unormowaniami także funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, którzy pełnili służbę np. w Departamencie Społeczno-Administracyjnym, komendantów, czy niektórych jednostkach szkoleniowych tej służby;
- postanowienia art. 15 c, ustęp 1, pkt 1., w którym przyjęto, że emerytura wynosi 0 % podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa – takie unormowanie w przypadku osoby, która pełniła służbę wyłącznie do 1990 r. może skutkować odmową prawa do świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego, przy równoczesnym niespełnieniu warunków wymaganych z tytułu wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego (funkcjonariusze w okresie PRL, podobnie jak i w okresie II i III RP nie opłacali składek z tytułu ubezpieczenia społecznego, czynił to za nich budżet państwa), w takim przypadku nie można wykluczyć skierowania tych wszystkich świadczeniobiorców **do jednostek pomocy społecznej**, co przyczyni się do znaczącego zwiększenia liczby osób, które będą zmuszone do korzystania z takiej formy pomocy ze strony państwa, bowiem działaniem alternatywnym jest tutaj wyłącznie **eutanazja**, nieakceptowana w polskim systemie prawa;
- postanowienia art. 15 c, ustęp 3., w połączeniu z emeryturą, która będzie stanowiła 0 % podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa – takie unormowanie w przypadku osoby, która pełniła służbę lub pracowała także po 1990 r. oznacza odebranie praw nabytych słusznie, bowiem służąc np. w Policji, ABW, Straży Granicznej jej status został określony w wyroku TK z dnia 24 lutego 2010 r., natomiast w przypadku gdy taka osoba była zatrudniona i uiszczała z tego tytułu składki na ubezpieczenie społeczne wyznaczenie wysokości emerytury stanowi działanie o charakterze dyskryminującym, wysoce represyjnym, bowiem **nie można pozbawić wybranej grupy obywateli praw przysługujących wszystkim obywatelom RP**;
- postanowienia art. 8 a, w którym Minister Spraw Wewnętrznych w drodze decyzji, w szczególnie uzasadnionych przypadkach będzie mógł skorzystać z uprawnienia do wyłączenia stosowania art. 15 c i tym samym osoba, co do której

podejmie taką decyzję uzyska prawo do naliczenia świadczenia według regulacji obowiązujących pozostałych świadczeniobiorców – zapis normy zawartej w art. 8 a stanowi o **uznaniowości** Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie oceny, **kto z byłych funkcjonariuszy zasługuje na prawo do świadczenia** w niezmnieszonej wysokości, nie można wykluczyć, iż wiedza byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa na temat dawnych środowisk opozycji będzie miała w tym przypadku rozstrzygające znaczenie i tym samym nie można także wykluczyć, że ta właśnie wiedza stanowi istotny cel takiej redakcji unormowania art. 8 a, należy podkreślić, że pierwsza ustawa "dezubekizacyjna" z 2009 r. w decyzji orzekającego sądu pozostawiała przyznanie prawa do niezmnieszonego świadczenia emerytalnego, w przypadku przeprowadzenia dowodu wskazującego na czynne wspieranie organizacji działających na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, organ administracji państwa nie miał w tym względzie żadnych uprawnień a kontrola sądowa gwarantowała obiektywność wydawanych decyzji;

- postanowienia art. 22 a, w którym rentę inwalidzką zmniejsza się o 10 % podstawy wymiaru za każdy rok służby na rzecz totalitarnego państwa – zapis normy zawartej w art. 22 a będzie skutkował tym, że wypłacane świadczenie będzie podlegało radykalnemu zmniejszeniu, mimo, że inwalidztwo pozostaje w bezpośrednim związku z pełnioną w służbą, w tym służbą pełnioną już po 1990 r.

Warto przeczytać także artykuł mecenasa Romana Giertycha w [portalu "the fad"](#), pt. "Osoba, która straci na ustawie dezubekizacyjnej będzie mogła pozwać posłów PiS", gdzie pisze m.in.:

" (...) O ile budżet państwa przyjęty rzekomo na tym posiedzeniu nie rodzi specjalnych roszczeń to już ustawa odbierająca policjantom emerytury, jeżeli zaczęli pracę w MSW do 1989, w sposób oczywisty rodzi odpowiedzialność cywilną. Jest ona w oczywisty sposób niekonstytucyjna (zawsze popierałem zabieranie nadmiernych emerytur esbekom, ale tylko w tym zakresie, w którym swoje emerytury wypracowali w PRL, a nie w wolnej Polsce). Natomiast w tej sytuacji ta ustawa nie została przegłosowana, więc nie trzeba stwierdzać jej niekonstytucyjności.

Tak więc każda osoba, która straciła na przyjętej ustawie będzie mogła pozwać Skarb Państwa o różnicę w otrzymanej emeryturze, a nadto będzie mogła przypoznać każdego z posłów PiS.

Również Skarb Państwa po ewentualnym wypłaceniu roszczeń będzie mógł dochodzić swych roszczeń od tych posłów.

Co ciekawe w moim przekonaniu do wygrania sprawy nie potrzeba będzie prejudykatu z Trybunału Konstytucyjnego, gdyż to sądy powszechne mogą same stwierdzić, że ustawa nie została przyjęta, a więc że obniżenie emerytury jest niezasadne. (...)"

Dodano: 20 grudnia 2016 r.